

PHYSICAL EDUCATION-B

Time : Three Hours

Maximum Marks : 60

Note : The candidates are required to attempt one question each from Section A, B, C and D carrying 10 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 2 marks each.

SECTION-A

1. Name the various bones of the human body. 10
OR
2. What is the classification of various joints ? 10

SECTION-B

3. Describe the mechanism of blood circulation. 10
OR
4. Explain the causes and treatment of various sports injuries. 10

SECTION-C

5. Define Yoga. Explain its importance. 10
OR
6. What are the effects yoga on respiratory and circulatory system ? 10

SECTION-D

7. Describe the objectives of Pranayam. 10
OR
8. Explain the various techniques of relaxation. 10

SECTION-E

- IX. Write short notes on the following :

- (i) What do you mean by abduction ? (ii) Define concentric contraction of skeletal muscle.
(iii) What are arteries and veins ? (iv) What is Fracture ?
(v) Write any two qualities of first aider. (vi) Write about dislocation.

- (vii) Explain Sukhasana. (viii) Write the various types of yoga.
 (ix) What do you mean by Pranayam ? (x) Define Relaxation.

$10 \times 2 = 20$

ਨੋਟ : ਪਰਿਧਿਆਰਥੀ ਭਾਗ ਉ, ਅ, ਇ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ 10 ਸਥਿਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ-ਉ

1. ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ। 10

ਜਾਂ

2. ਵੱਖ ਵੱਖ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ? 10

ਭਾਗ-ਅ

3. ਲਹੂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਜਾਂ

4. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-ਈ

5. ਯੋਗਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਜਾਂ

6. ਸਾਹ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਲਹੂ ਗੋੜ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੇ ਯੋਗਾ ਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹਨ? 10

ਭਾਗ-ਸ

7. ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਜਾਂ

8. ਵਿਸਰਾਮ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ-ਚ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤੇ ਸਥਿਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

(i) ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅੰਗ ਦੇ ਉੱਤੱਰਨ (abduction) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?	(iv) ਹੱਡੀ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਕੀ ਹੈ?
(ii) ਪਿੰਜਰ ਮਾਸ-ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮ-ਚੈਂਦਰੀ ਸੁੰਗਾੜਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।	(v) ਹੱਡੀ ਦੇ ਉੱਤੱਰਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
(iii) ਧਮਣੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾੜੀਆਂ ਕੀ ਹਨ?	(vi) ਹੱਡੀ ਦੇ ਉੱਤੱਰਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
(v) ਮੁਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੋਈ ਦੇ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।	(vii) ਯੋਗਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ।
(vii) ਸੁੱਖ ਅਸਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।	(x) ਸੁਸਤਾਉਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
(ix) ਪ੍ਰਾਣਾਜਾਮ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?	

$10 \times 2 = 20$